

Ferdinand Bilstein GmbH + Co. KG

Utarbeidet den: 13.02.2013, Revisjon 06.02.2013

Version 03. Erstatte versjon: 02

Siden 1 / 8

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og selskapet / foretaket

1.1 Produktidentifikator

febi 01089 frostvæske
Artikkel nummer 22270, 22268, 05011, 01089, 31276

1.2 Relevante identifiserte anvendelser av stoffet eller blandingen og anvendelser som frarådes

1.2.1 Relevante anvendelser

frostvæske

1.2.2 Anvendelser som frarådes

Ingen kjent.

1.3 Detaljer angående leverandøren på sikkerhetsdatabladet

Firma Ferdinand Bilstein GmbH + Co. KG

Wilhelmstr. 47
 58256 Ennepetal / TYSKLAND
 Telefon +49 2333 911-0
 Telefaks +49 2333 911-444
 Hjemmeside www.febi.com
 E-post info@febi.com

Informerende avdeling

Teknisk informasjon info@febi.com
Sikkerhetsdatablad sdb@chemiebuero.de

1.4 Nød-drop-telefon

Giftinformasjonssentralen +49 (0) 89-19240 (24h)
Firma +49 2333 911-0

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen

2.1.1 Klassifisering iht. forordning (EF) 1272/2008 [CLP]

Se Kapittel 16.

2.1.2 Klassifisering iht. forordning 67/548/EØF eller 1999/45/EF

Faresymboler

Helseskadelig

R-setningene

R 22: Farlig ved svelging.

2.2 Merkelementer

Merkning iht. forordning 67/548/EØF eller 1999/45/EF

Faresymboler

Helseskadelig

Inneholder:

1,2-Etandiol

R-setningene

R 22: Farlig ved svelging.

S-setningene

S 2: Oppbevares utilgjengelig for barn.

S 46: Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten.

Ferdinand Bilstein GmbH + Co. KG

Utarbeidet den: 13.02.2013, Revisjon 06.02.2013

Version 03. Erstatte versjon: 02

Siden 2 / 8

2.3 Andre farer

Fysikalske-kjemiske farer	Ingen kjente farer.
Helsefarer	Ved svelging hhv. oppkast, risiko for inntrenging i lungene. Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.
Miljøfarer	Inneholder ikke PBT eller vPvB stoffer.
Andre farer	ingen

AVSNITT 3: Sammensetning / opplysning om bestanddeler

3.1 Produkttyp:

Dette produktet er en stoffblending.

Innhold [%]	Bestanddeler
90 - 95	1,2-Etandiol CAS: 107-21-1, EINECS/ELINCS: 203-473-3, EU-INDEX: 603-027-00-1, ECB-Nr.: 01-2119456816-28-XXXX GHS/CLP: Acute Tox. 4 - H302 - STOT RE 2 - H373 EEC: Xn, R 22
1 - <5	2-Etylheksansyre, Natriumsalt CAS: 19766-89-3, EINECS/ELINCS: 243-283-8 GHS/CLP: Repr. 2 - H361d EEC: Xn, R 63
0,1 - <0,5	dinatriumtetraborat CAS: 1330-43-4, EINECS/ELINCS: 215-540-4, EU-INDEX: 005-011-00-4 GHS/CLP: Repr. 1B - H360F - H360D EEC: T, R 60-61

Kommentar til bestanddeler SVHC (Candidate List of Substances of Very High Concern for authorisation) \geq 0,1%
CAS 1330-43-4 - dinatriumtetraborat
Teksten til de fareangivelsene som er inkludert her, kan konsulteres i AVSNITT 16.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt råd	Fuktige klær må skiftes.
Etter innånding	Sørg for frisk luft. Ved besvær, sørg for legebehandling.
Etter kontakt med huden	Ved hudkontakt, vask straks med vann og såpe. Ved vedvarende hudirritasjon, kontakt lege.
Etter kontakt med øye	Får man stoffet i øynene, skylt straks grundig med store mengder vann og kontakt lege.
Etter svelging	Tilkall lege straks. Skylt munnen og drikk rikelig med vann. Ikke fremkall oppkast.

4.2 Viktigste symptomer og virkninger, akutte og utsatte

-
Diaré
kramper

4.3 Indikasjon av øyeblikkelig legeoppmerksomhet og spesiell nødvendig behandling

Behandles symptomatisk.
Ved svelging hhv. oppkast, risiko for inntrenging i lungene.

Ferdinand Bilstein GmbH + Co. KG

Utarbeidet den: 13.02.2013, Revisjon 06.02.2013

Version 03. Erstatte versjon: 02

Siden 3 / 8

AVSNITT 5: Brannsløkkingstiltak

5.1 Slukkemidler

Egnet slukningsmiddel	Karbondioksid. Vanntåke. Brannslukkingspulver. Skum.
Uegnet slukningsmiddel	Full vannstråle.

5.2 Spesielle farer som kommer fra stoffet eller blandingen

Fare for dannelse av toksiske pyrolyseprodukter.
karbonmonoksid (CO)

5.3 Forsiktighetsregler for brannmenn

Bruk trykkluftmaske ved brannslukning.
Brannrester og kontaminert brannslukningsvann må fjernes i overensstemmelse med de lokale myndigheters forskrifter.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

6.1 Personlige forholdsregler, personlig verneutstyr, og nødprosedyrer

Spesiell sklifare ved tilsøling/lekking av produktet.
Med vann dannes sklifarlige belegg.

6.2 Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø

Arealmessig utvidelse må forhindres (f.eks. ved inndemming eller oljesperring).
Må ikke slippes ut til kloakksystem/overflatevann/grunnvann.

6.3 Metoder for opprydding og rengjøring

Tas opp med væskebindende materiale (f.eks. sand, sagflis, universalbindemiddel, kiselgur).
Materiale som er tatt opp går til forskriftsmessig avfallsbehandling.

6.4 Referanse til andre seksjoner

Se Kapittel 8+13

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering

Må kun brukes i godt ventilerte områder.
Produktet er brennbar.

7.2 Vilkår for forsvarlig lagring, inkludert enhver ukompatibilitet

Må kun oppbevares i originalbeholder.
Inntrenging i jordbunnen må forhindres forsvarlig.
Må ikke lagres sammen med oksidasjonsmidler.
Må ikke lagres sammen med næringsmidler og fôrmidler.
Hold emballasjen tett lukket.
Oppbevar emballasjen på et godt ventilert sted.

7.3 Spesielle sluttanvendelser

Se kapittel 1.2

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll / personlig beskyttelse

8.1 Kontrollparameter

Bestanddel med
arbeidsplassrelaterte, for overvåking
(NO)

Innhold [%]	Bestanddel
90 - 95	1,2-Etandiol
CAS: 107-21-1, EINECS/ELINCS: 203-473-3, EU-INDEX: 603-027-00-1, ECB-Nr.: 01-2119456816-28-XXXX	
8 timer verdi: 25 ppm, HAT, Damp (Støv: 10 mg/m ³ , H1)	

Ferdinand Bilstein GmbH + Co. KG

Utarbeidet den: 13.02.2013, Revisjon 06.02.2013

Version 03. Erstatte versjon: 02

Siden 4 / 8

8.2 Eksponeringskontroll

Tilleggsopplysninger ang. utforming av tekniske anlegg	Sørg for tilstrekkelig lufting.
Øyebeskyttelse	Vernebriller.
Håndbeskyttelse	Ved angivelsene dreier det seg om anbefalinger. Ta kontakt med hanskeprodusenten for ytterligere informasjon. Nitrilgummi, >480 min (EN 374).
Kroppssvern	Lette verneklær.
Andre	Unngå kontakt med øynene og huden. Damp må ikke innåndes. Beskyttelsesklær bør velges spesifikt for arbeidsplassen, avhengig av konsentrasjon og kvantitet av de håndterte substansene. Motstandskraften i beskyttelsesmateriale bør verifiseres av respektive leverandør. Tilsølte, vætete klær må fjernes straks. Det må ikke spises, drikkes, røykes, brukes snus under arbeidet. Forebyggende hudbeskyttelse med hudbeskyttende salve. Vask hendene før pauser og ved arbeidets slutt.
Åndedrettsbeskyttelse	Åndedrettsvern ved høye konsentrasjoner. Kortidsfilter, kombinasjonsfilter A-P2.
Termisk fare	ingen
Miljø-eksponering - begrensning og kontroll	Se Kapittel 6+7.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1 Informasjon angående grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Form	flytende
Farge	blå
Lukt	mild
Duftterskel	ikke bestemt
pH-verdi	~ 7,5 - 9 (50%)
pH-verdi [1%]	ikke bestemt
Kokepunkt [°C]	ikke bestemt
Flammepunkt [°C]	> 100 (DIN 51758)
Antenningsstemperatur [°C]	> 400 (DIN 51794)
Nedre eksplosjonsgrense	3,2 Vol. %
Øvre eksplosjonsgrense	15,3 Vol. %
Brannfremmende	nei
Damptrykk/gasstrykk [kPa]	< 0,01 (20°C)
Densitet [g/ml]	~ 1,12 (DIN 51757) (20 °C / 68,0 °F)
Fylltetthet [kg/m³]	ikke brukbar
Oppløselighet i vann	blandbar
Vann-fordelingskoeffisient [log Pow]	ikke bestemt
Viskositet	~21 mm²/s (20°C) (DIN 51562/T1)
Relativ damptetthet relatert til luft	ikke bestemt
Fordampningshastighet	ikke bestemt
Smeltepunkt [°C]	ikke bestemt
Selvantennelsestemperatur [°C]	ikke brukbar
Spaltningpunkt [°C]	ikke bestemt

9.2 Andre opplysninger

ingen

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Ingen kjent ved forskriftsmessig bruk.

Ferdinand Bilstein GmbH + Co. KG

Utarbeidet den: 13.02.2013, Revisjon 06.02.2013

Version 03. Erstatte versjon: 02

Siden 5 / 8

10.2 Kjemisk stabilitet

Stabilt under normale omgivelsesvilkår (romtemperatur).

10.3 Mulighet for farlige reaksjoner

Reaksjoner med syrer, alkalier og oksidasjonsmidler.

10.4 Forhold som skal unngås

Se AVSNITT 7.2.

10.5 Ukompatible materialer

ikke bestemt

10.6 Farlige spaltningsprodukter

Ingen farlige spaltningsprodukter kjent.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger**11.1 Informasjon angående toksikologiske virkninger****Akutt toksisitet**

Innhold [%]	Bestanddel
0,1 - <0,5	dinatriumtetraborat, CAS: 1330-43-4
	LD50, oral, Rotte: 2400 - 2600 mg/kg.
	LD50, dermal, Kanin: > 2000 mg/kg.
90 - 95	1,2-Etandiol, CAS: 107-21-1
	LD50, oral, Rotte: 4000 mg/kg (Lit.).
	LD50, dermal, Kanin: ~ 10600 mg/kg (Lit.).

Irritasjonsvirkning på øyet ikke bestemt**Irritasjonsvirkning på huden** ikke bestemt**Sensibilisering** ikke bestemt**Subakutt toksisitet** ikke bestemt**Kronisk toksisitet** ikke bestemt**Mutagenitet** ikke bestemt**Reproduksjonstoksitet** ikke bestemt**Cancerogenitet** ikke bestemt**Generelle bemerkninger** Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.

Klassifiseringen er foretatt etter beregningsmetoden (1999/45/EF, Forskrift om klassifisering, merking mv. Av farlige kjemikalier) i Retningslinje for tilberedning.

De angitte toksisitetsdata for innholdsstoffene er beregnet for personer innen medisinske yrker, fagfolk innen sikkerhet og helsevern på arbeidsplassen og for toksikologer. De angitte toksisitetsdata for innholdsstoffene stammer fra råstoffprodusentene.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger**12.1 Giftighet**

Innhold [%]	Bestanddel
0,1 - <0,5	dinatriumtetraborat, CAS: 1330-43-4
	LC50, (96h), fish: 74 mg/l.
90 - 95	1,2-Etandiol, CAS: 107-21-1
	LC50, (96h), Oncorhynchus mykiss: 18500 mg/l.
	EC50, (96h), Pseudokirchneriella subcapitata: 6500-7500 mg/l.
	EC50, (16h), Pseudomonas putida: 10000 mg/l.

Ferdinand Bilstein GmbH + Co. KG

Utarbeidet den: 13.02.2013, Revisjon 06.02.2013

Version 03. Erstatte versjon: 02

Siden 6 / 8

12.2 Persistens og nedbrytbarhet

Holdning på miljøfelt	ikke bestemt
Holdning i kloakkrenseanlegg	ikke bestemt
Biologisk nedbrytbarhet	ikke bestemt

12.3 Bioakkumuleringspotensial

Ingen informasjon tilgjengelig.

12.4 Mobilitet i jord

Ingen informasjon tilgjengelig.

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

I henhold til all tilgjengelig informasjon ikke å klassifisere som PBT eller vPvB.

12.6 Andre skadevirkninger

Klassifiseringen er foretatt etter beregningsmetoden (1999/45/EF, Forskrift om klassifisering, merking mv. Av farlige kjemikalier) i Retningslinje for tilberedning.

Ingen økologiske data tilgjengelige for produktet som helhet.

Produktet må ikke slippes ukontrollert ut i miljøet og ut i kommunalt avløp.

De angitte toksisitetsdata for innholdsstoffene stammer fra råstoffprodusentene.

AVSNITT 13: Instruksjoner ved disponering

13.1 Instruksjoner ved disponering

Anbefaling: Emballasjen må tømmes fullstendig (dryppfri, rislefri, sparkelren). Emballasjen skal overensstemme med de til enhver tid gjeldende lokale/nasjonale bestemmelser tilføres gjenbruks- hhv. Utnyttelsesformål.

Produkt

Tilføres et forbrenningsanlegg overensstemmende med lokale myndigheters forskrifter.
Håndteres som farlig avfall.

EAL-Avfallskode

160114*

Ikke rengjort emballasje

Emballasje som ikke kan rengjøres, må elimineres på samme måte som stoffet.
Ikke kontaminert emballasje kan gå til gjenvinning.

EAL-Avfallskode

150102
150104
150110*

AVSNITT 14: Transportopplysninger

14.1 UN-nummer

iht. UN-betegnelse på forsendelse, se punkt 14.2

14.2 UN varenavn

Landtransport iht. ADR/RID IKKE FARLIG GODS

Innlandsskipsfart (ADN) IKKE FARLIG GODS

Transport til sjøs iht. IMDG NOT CLASSIFIED AS "DANGEROUS GOODS"

Luftransport iht. IATA NOT CLASSIFIED AS "DANGEROUS GOODS"

14.3 Transport fareklasse

iht. UN-betegnelse på forsendelse, se punkt 14.2

Ferdinand Bilstein GmbH + Co. KG

Utarbeidet den: 13.02.2013, Revisjon 06.02.2013

Version 03. Erstatte versjon: 02

Siden 7 / 8

14.4 Emballasjegruppe

iht. UN-betegnelse på forsendelse, se punkt 14.2

14.5 Miljøfarer

iht. UN-betegnelse på forsendelse, se punkt 14.2

14.6 Spesielle forholdsregler for bruker

Tilsvarende opplysninger under punkt 6 til 8.

14.7 Transport i bulk i henhold til vedlegg II til MARPOL 73/78 og IBC-koden

ikke brukbar

AVSNITT 15: Regelverksmessige opplysninger**15.1 Sikkerhets-, helse og miljøbestemmelser/ lovegivning som gjelder spesielt for stoffet eller blandingen**

EØS-FORSKRIFTER	1967/548 (1999/45); 1991/689 (2001/118); 1999/13; 2004/42; 648/2004; 1907/2006 (Reach); 1272/2008; 75/324//EØS (2008/47/EG); 453/2010/EF
TRANSPORTFORSKRIFTER	ADR (2013); IMDG-Code (2013, 36. Amdt.); IATA-DGR (2013)
NASIONALE FORSKRIFTER (NO):	FOR 2002-07-16 nr 1139: Forskrift om klassifisering, merking mv. Av farlige kjemikalier. (2002-07-30, 2004-07-30)
- Avfallskode, NORSAS	7152

15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerheten

ikke brukbar

AVSNITT 16: Andre opplysninger**16.1 Klassifisering iht. forordning (EF) 1272/2008 [CLP]****Farepiktogrammer****Signalord**

ADVARSEL

KlassifiseringsprosessAcute Tox. 4 - H302 Farlig ved svelging.
Klassifisering iht. omregningstabell, tillegg VII 1272/2008/EF**16.2 R-setningene (Kapittel 3)**R 63: Mulig fare for fosterskader.
R 22: Farlig ved svelging.
R 60: Kan skade forplantningsevnen.
R 61: Kan gi fosterskader.**16.3 Risikosætninger (AVSNITT 3)**H361d Mistenkes for å kunne gi fosterskader.
H302 Farlig ved svelging.
H373 Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering.
H360F Kan skade forplantningsevnen.
H360D Kan gi fosterskader.

Ferdinand Bilstein GmbH + Co. KG

Utarbeidet den: 13.02.2013, Revisjon 06.02.2013

Version 03. Erstatte versjon: 02

Siden 8 / 8

16.4 Forkortelser og akronymer:

ADR = Accord européen relatif au transport international des marchandises Dangereuses par Route
 RID = Règlement concernant le transport international ferroviaire de marchandises dangereuses
 ADN = Accord européen relatif au transport international des marchandises dangereuses par voie de navigation intérieure
 CAS = Chemical Abstracts Service
 CLP = Classification, Labelling and Packaging
 DMEL = Derived Minimum Effect Level
 DNEL = Derived No Effect Level
 EC50 = Median effective concentration
 ECB = European Chemicals Bureau
 EEC = European Economic Community
 EINECS = European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances
 ELINCS = European List of Notified Chemical Substances
 GHS = Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals
 IATA = International Air Transport Association
 IBC-Code = International Code for the Construction and Equipment of Ships carrying Dangerous Chemicals in Bulk
 IC50 = Inhibition concentration, 50%
 IMDG = International Maritime Code for Dangerous Goods
 IUCLID = International Uniform Chemical Information Database
 LC50 = Lethal concentration, 50%
 LD50 = Median lethal dose
 MARPOL = International Convention for the Prevention of Marine Pollution from Ships
 PBT = Persistent, Bioaccumulative and Toxic substance
 PNEC = Predicted No-Effect Concentration
 REACH = Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals
 TLV®/TWA = Threshold limit value – time-weighted average
 TLV®STEL = Threshold limit value – short-time exposure limit
 VOC = Volatile Organic Compounds
 vPvB = very Persistent and very Bioaccumulative

Forandring

Kapittel 12 komme i tillegg: I henhold til all tilgjengelig informasjon ikke å klassifisere som PBT eller vPvB.
 Kapittel 10 komme i tillegg: Ingen kjent ved forskriftsmessig bruk.
 Kapittel 7 komme i tillegg: Inntrenging i jordbunnen må forhindres forsvarlig.
 Kapittel 7 komme i tillegg: Må ikke lagres sammen med næringsmidler og føremidler.
 Kapittel 2 komme i tillegg: Inneholder ikke PBT eller vPvB stoffer.

16.5 Andre opplysninger

Aktivitetssinnkrenkning legge merke til ja
 VOC (1999/13/EG) 0%

Copyright: Chemiebüro®